

ISSN 1406-9210

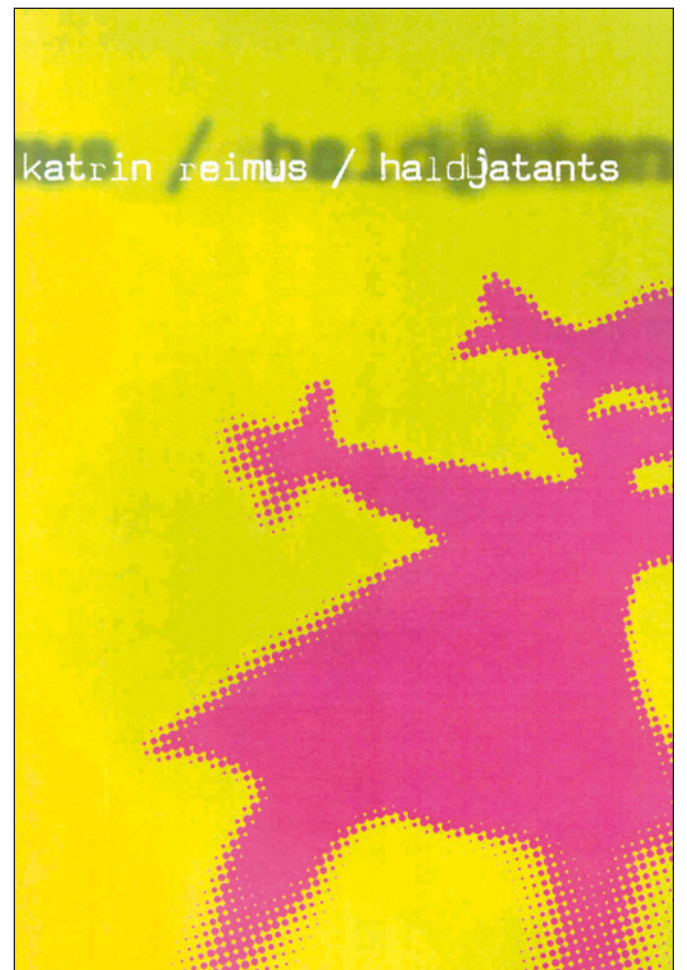
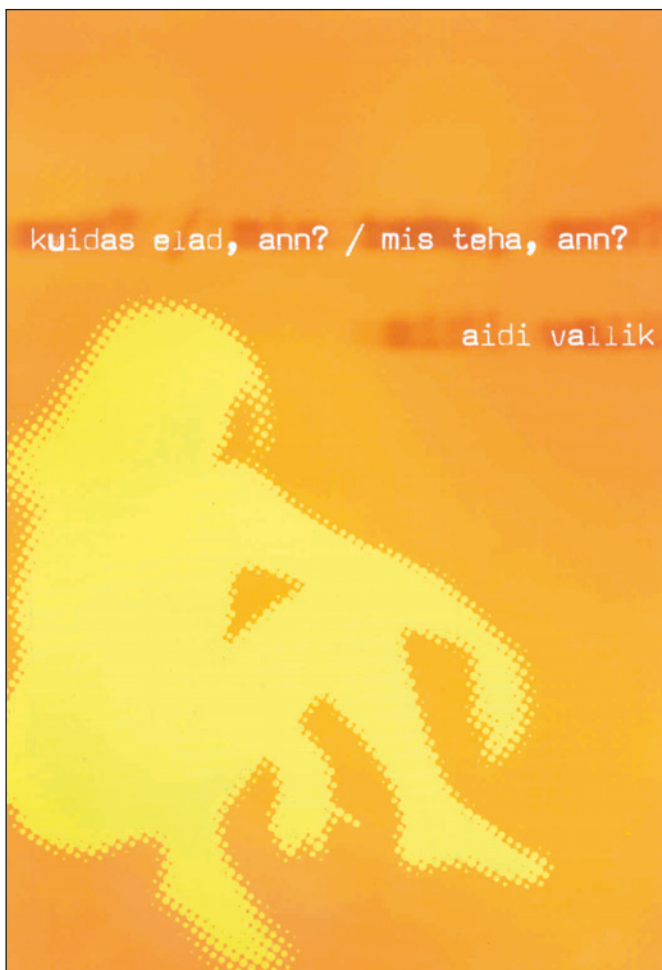
Kõik Eesti kirjastused, rikastuge!

ITÄNAPÄEV

Nr. 6

aprill-juuni 2003

www.tnp.ee

Noorteraamat kui sõber

Kas iseseisvusaja Eestis on tõsiseltvõetavat noortekirjandust? Mõned aastad tagasi tundus veel, et ei ole. Et ainukesed vähegi populaarsed asjad ongi ligi viiskümmend aastat tagasi kirjutatud Silvia Rannamaa "Kadri" ja "Kasuema". Et noori eesti prosaiste huvitab eelkõige ingliskeelse maailma suurlinnaõhk, eestikeelse maailma prügikastid või iseenese hullud fantaasiad.

Tavaline elluastuja, tema mured, hirmud, vastutus, kahtlused, armastus – see kõik oli uute eesti autorite jaoks kuidagi pisike, teisejärguline. Peen on siis, kui sinu tegelased seiklevad New Yorgis. Mitte kusagil Kapa-Kohilas.

Ent siis sai "suure kirjanduse" mõõt täis. Autoreid oli korraga palju, oma erilist tõestada oli aina raskem ja raskem.

Uute territooriumide otsin-

guil hakati kiikama ka noortekirjanduse poole.

Noortekirjandus on ju selles mõttes tänuväärne ala, et siin pannakse autorit enam tähele. Haapsalu kirjaneitsi Ats võis kirjutada päris mitu hüva luulekogu, kuid oma õige lugeja leidis Aidi Vallik siiski oma Anni-lugudega.

Praegu näib, et sarnast ümbersündi on läbi tegemas ka Rootsis elav eesti kirjanik Helga Nõu, kelle paeluv noorteraamat "Kuues sõrm" kindlasti oma lugeja leiab. Ehkki Nõu on noortele kirjutanud ka varem ("Pea suu!", "Tõmba uttu!"), võiks viimasele romaanile enustada eriti suurt lugejahuvi.

Teisalt on peale kasvamas uusi autoreid. Näiteks Katrin Reimus ja Jaan Tangsoo, kelle raamatud "Haldjatants" ja "Hanejaht" õige pea ilmavalgust näevad, räägivad just Eesti väikelinnades elavate noorte

elust. Võib-olla pole neis kirjelatud elu nii peen kui New Yorgis, kuid mõnevõrra elulähedasem on see kindlasti. Ühes loos võitleb tüdruk oma ema alkoholiprobleemiga, teine kirjeldab, kuidas ühest noormehest saab narkomaan, ja kuidas ta oma sõltuvusest hiljem vabaneb.

Noortekirjanduse taassündi juures on olulist rolli mänginud Eesti Lastekirjanduse Teabekeskuse ja kirjastuse Tänapäev poolt korraldatud noortekirjanduse võistlused. Kõik selles artiklis mainitud teoseid on sellelt võistluselt läbi käinud. Mullu juba teist korda peetud võistlus on andnud tubli saagi. Ja annab kindlasti ka tulevikus. Sest vastav nišš, noortekirjanduse oma, on piisavalt tühi siiani.

Iga kirjandusõpetaja mure on, et lapsed ei loe midagi.

Ja tõsi ta on, sest raamatu-

tel on palju konkurente filmide, videote, arvutimängude, muusika ja muu meelelahutuse näol.

Kuid ometi on küsimine kaasaegse noortekirjanduse järele kogu aeg olemas olnud. Võib-olla ei ole aga iga kord olnud huvitavaid teoseid, mida lugeda, mis tänasele noorele eestlasele räägiks neist endist? Sest on suur vahe, kas autor kirjutab iseenele ja oma sõpradele või siis laiemale lugejaskonnale. Kas ta peab iseendaga monoloogi või üritab arendada dialoogi.

Mõnikord võib tunduda, et nn uus eesti noorteraamat on liiga lihtsakoeline. Et ta räägib asjadest, mis niigi ilmselged. Et mõnigi karakter või situatsioon on liialt konstrueeritud. Et kohustusliku koostisosana lisatud õnnelik lõpp mõjub ebaloomulikult. See tuleb sellest, et me oleme lugenud väga palju väga

erinevaid raamatuid ja meid on väga raske millegagi üllatada. Ent kujutlegem ennast korraldaks inimese rolli, kes alles hakkab maailma avastama. Ta on ühe pika teekonna alguses. Võib-olla vajab ta pisut julgustust? Head sõpra, kellega oleks lahe teele minna? Lollikindlat algust "suure kirjanduse" tundmaõppimisel?

Just sellise sõbra rollis võiks olla ka noorteraamatud. Neid ei ole praegu veel palju, kuid nende rolli ei tasu alahin-

nata. Seda tõestab ka Aidi Valliku teoste "Kuidas elad, Ann?" ja "Mis teha, Ann?" populaarsus. Ju siis on autor ära tabanud selle, mis läheb korda ka lugejale. Hea noorteraamatu kirjutamine on omaette kunst ja seda ei valda sugugi mitte igauks.

ILONA MARTSON,
Eesti Päevalehe
raamatulisa Arkaadia
toimetaja

ETTETELLIMINE ON ALANUD
HIND 319 KROONI

Hinnale lisandub:

- pisipakina (ise postkontorisse järele minnes) 25 krooni
- ELS-saadetisena (tuukse soovitud aadressil) 49 krooni

Tellimuse vormistamiseks Eesti Posti kaudu:

- helistage telefonil (0)625 7319 või (0) 625 7369
- saatke e-kiri aadressil tell@tallpost.ee
- faksige tellimus numbril (0) 661 6089
- täitke blankett teile sobivas postkontoris üle Eesti

ILMUB OKTOOBRI www.tnp.ee

Raha ja raamat

Vastuolu? Valed sõnad kõrvuti, st sobimatud? Võib-olla.

Kui nii arvata, ei olda parem ega ammu arukam ühest Eesti Vabariigi väga väga tuntud kultuuritegelasest (mitte kultuurinimesest, need on sula põhk, ikka tegijaga oli tegu), kes esinedes üritusel, kus peasponsorit lõbustati, rääkis umbes sellist juttu:

Noh, siin on siis vaim ja raha lõpuks kokku saanud...

Ja nii edasi, te võite ju ise suurepäraselt ette kujutada, mida kultuuritegelane räägib, kui ta peab rääkima, aga püüab nii-öelda iseendaks jääda.

Kultuuritegelasele oleks võidud enne natuke tutvustada peasponsori esindajate, nende kallite lipsude, siravvalgete särkide haridusi, teaduskraade, raamatukogusid. Nagu igal keskmisel eestlasel, olid kodused raamatukogud neil, mõistagi, üle keskmise. Meil kõigil on. Kui asi puutub raamatutesse, pole meil mingit vahet. Isegi kui ühel on rohkem raha, teisel vähem.

Võib-olla oleks inimene taibanud, et, kõigepealt, pole ilus kedagi läbi lillede mõnitada. Ja eriti, kui mõnitatav vabalt ja vasaku jalaga lilledest läbi näeb.

Võib küll olla, et sponsoritele tegi see kehklemine süngelt nalja. Kui sulle üritab ära panna keegi, kes on sust sõltuv, võtab merkuurlikult muhedaks küll. Olümpilase värk.

Raha ja raamat mahuvad tegelikult ühte lausesse küll, väga sobilikult. On nad ju sugulased. Mõlemat trükitakse. Mõlemat loetakse. Mõlema puudumise üle kaevatakse. Pole hullemat masendust kui olla ära lõigatud tsivilisatsioonist raha ja raamatuteta. Hea, kui viina juhtub kaasas olema, kuid seegi ei aita kauaks.

Võimalik, et isegi ollakse selle eelarvamuse paelus, et kel on üht, see teistest ei hooli. Kuid: rikkadki sõbrad oigavad, kui valus on neil käia raamatupoos. Tahaks! Tahaks! Seda tahaks! Ja siit – terve riul! Mauh! Kohe!

Pärast on isegi rikastel valus...

Sigakallis on raamat, mistap tänapäeval võib pigem väita, et raha ja raamat on sunnitud käsikäes kõndima. Ilma üheta teist ei saa.

Ja ikka veel, kõigi kuulutuste kiuste, kõigi kiuste, kes imestavad, millal küll jõutakse raamatuid lugeda, ka vastupidi. Ilma raamatuteta raha ei saa.

Sest ei oska tahtagi. Sa pead kõigepealt õppima unistama ilusatest asjadest, ilusast elust, et neid üldse tahta. Alles hiljem, kui tahad, hakkad vaatama, kuidas saab.

Räägiks nüüd nendest, kes ennast raamatuinimesteks peavad, aga rahainimesteks mitte.

Ma ei teagi selliseid. Tõepoolest ei tea. Ma tean inimesi, kes jätavad õlle joomata, sigarete suitsetamata, et raamatupoest läbi käia. Kes ometi iial ei väida, et nad rahast ei hooli. Kes iialgi ei nimetaks ennast vaimukandjateks, pigem sügavalt vastupidi.

Võib-olla on need rahata raamatuinimesed välja surnud? Võib-olla loevad kuskilt virutatud – muuseas, milline jälkus on raamatupoest varastada! – raamatuid, neid käest kätte andes, kuni kapsas järel. Või ei vii lihtsalt raamatukokku tagasi.

Kuskilt peavad nad ju raamatuid saama.

Kui nad ikka on olemas.

Armastage raha kõigepealt, muidugi. Tehke seda igal võimalikul viisil. Kas või selleks, et lesida kord mõnuses, teie enda käe-jala-kõri järgi seatud toas pikutustoolis, hea neste klaasis, hea rohi piibus, kõik seinad raamatuid täis.

Teie enda omi, tuhandeid ja tuhandeid.

Ei tea, kuis teistele, mulle tundub see önn.

Selle nimel tasub pingutada.

Ka raha nimel.

JÜRI PINO

TSITAAT

Eesti kirjastused minu arvates ei tee piisavalt tööd, et eesti autoreid üles töötada ja nende raamatuid reklaamida.

Berk Vaher Kirjanike Liidu aastakoosolekul 25. aprillil 2003.

Proosa puhul oli juba esimesel istungil selge, et see Ehlvestile läheb.

Kultuurkapitali kirjanduspreemiate žürii esimees Märtr Väljataga kommentaar Eesti Päevalehes 14. märtsil 2003, kus selgus, et proosapremia pälvis kirjastuse Tänapäev poolt välja antud Jüri Ehlvesti raamat "Hobune eikusagilt".

Kirjastus Kupar läks. Kes on järgmine?
SLÕhtulehe pealkiri 23. aprillil 2003.

Igatsusse armunud Viola

FOTO: PRIIT PALOMETS

Mare Raidma
VIOLA
Sari ANNE RAAMAT

Mare Raidma on sündinud 1. mail 1957. aastal.

Ta on hariduselt kostüümikunstnik, kes kahekümne aasta jooksul kujundanud kostüüme lavastustele, ooperitele, teleseriaalidele ja mängufilmidele. Kujundanud ühe tantsuetenduse, muusikali ja kodumaise komöödiafilmi. Raamatkalendri "Eesti filmikunstnikud" autor. Andnud välja väikese luuletusteraamatu ja kirjutanud stsenaariumi enda poolt lavastatud lühimängufilmile "Lunastus".

2002. aastal romaani-võistlusel ära märgitud "Viola" on ta esimene pikem proosateos.

Viimane romaanivõistlus üllatas kunstnike kirjutatud romaanidega. Lisaks Enn Põldroosi lühiromaanile "Joonik kivi", mis pälvis kolmanda preemia, pääses äramärgitute sekka ka Mare Raidma "Viola". Vaevast et ükski žüriiliige aimas, et "Viola" autor on tuntud eelkõige kostüümi- ja filmikunstnikuna, mitte kirjutajana, sest tegemist oli nii literatuurselt kui ka kompositsiooniliselt täiesti korraliku tekstiga.

Sellest, et loo autoriks oli naine, võis siiski enne aru saada, sest tinglikeks märksõnadeks kujunesid "kirg", "paksud värvid" ja "sünged perekonnasaladused" – sellised asjad, mis nimelt naiste kirjutatud romaanidest suhteliselt tuttavad ette tulevad.

"Viola" on romaan loomingu- ja otsiva vaimuga tütarlapsel, kes on pidanud kannatama karmi isa jõhkrate kohtlemist ja seetõttu seesmiselt natuke katki. Kuigi neurootiline, on Viola ometi tugev ja isepäine

natuur, kes ihkab üle kõige sõltumatust ja soovib oma elu üle ise otsustada.

Trotslik ja kangekaelne tüdruk kapseldub üha enam enesesse ja põgeneb kodunt, alustades iseseisvat elu teatrigarderoobis kostümeerijaõpilasena. "Must auk" tema sisimas, millele lisandub oma lapsepõlvest kaasa toodud seksuaaltrauma, võimendab temas teatavaid enesehävituslikke jooni, kõikehõlmava süü- ja patuseuse tunnet.

Kostümeerija kutsumusest saab tema paleus. Viola on kiindunud salapäraselt märksõnadeks kujunesid saadud rõivahulka. Rõivad hakkavad talle asendama lihast ja verest inimesi, pakuvad vajalikku lähedussuhet, muutuvad justkui elavaks. Paraku on kodune õhkkond talle siiski nii palju mõju avaldanud, et allasurutus, mahatambitus, vajadus enast pidevalt kurja maailma eest kaitsta löövad välja ka siis, kui otsest ohtu justnagu polegi: Viola ei oskagi oma tundeid, armastust ja emot-

sioone enam peale riiete kellelegi jagada. Kõikvõimalikud kostüümid aitavad tal reaalsuse raskust pehmemendada. Tema "riidefetisism" jätab temast kergelt "nihkes" tüübi mulje, kes asendab reaalsed suhted vastassugupoolega kahtlaste naudinguhetkedega kopituslõhnaliste kleitide-korsettide vahel.

Viola motiive oleks kerge analüüsida Freudi pakutud teooriatega. Mare Raidma paar aastat tehtud debüütmängufilm "Lunastus" käsitles samuti lapsepõlvtraumadest puretud tütarlapse kohanemisvõimetust elus, tegelikkuse ja kujutlusmängude põimumist. Kirjutasin tookord selle filmi peategelase kohta nii:

"Sanna käitumist motiveerivad jõud on kujutluslikud, hämarad, eksisteerivad üksnes võimalusena, mitte kindlate, otse defineeritavate suurustena. Sanna (---) häämmastub enda erootilistest mõtetest. Teda kannustab kindlasti miski veel, mitte ainult varjatud soov

rahuldada tunde, mille takistamine Freudi järgi tekitab agressioonikalduvust. Mis see on? See võiks näiteks olla tema sisse vangistatud tütarlapselik-naiselik-lapselik õrnus, pärsitud igatsus, millel pole kindlat maist sihti." (Teater.Muusika.Kino, nr 1 2001, lk 68).

Neid sõnu pole vale kohandada ka Violale, sest mõlemad on ühe autori vaimsed "lapsed", temaga mõttelise nabanööri kaudu seotud kangelannad. Eri-näevus siiski on: filmis oli rohkem sümboleid, ajaloomilist liikuvust ja unenäoliselt mõjuvaid kujutlusmänge, romaan aga kulgeb suhteliselt lineaarselt ja tegevus toimub enamasti argises mõõtmes. Kuigi sealgi ei puudu oma romantiline paatos ning värvipeened tunnete ja looduse kirjeldused, mis Viola välise kramplikkusega küll vastuollu satuvad, kuid romaani ennast poeetilisemaks ja elavamaks muudavad.

KÄRT HELLERMA

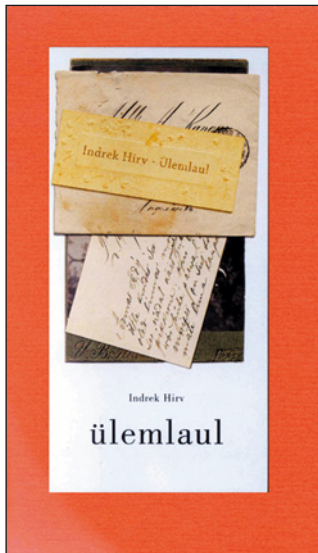
Raamatud aprill-juuni 2003

Helga Nõu
KUUES SÕRM
Kujundanud Dan Mikkin
168 lk, pehme köide
ISBN 9985-62-133-6
Karina sõidab Tartusse operatsioonile, kuid juba bussijaamas hakkab temaga juhtuma imeilikke asju. Linn on ühtäkki justkui pisut nihkes, Karina tutvub üsnagi eriskummaliste inimestega, leiab ühe veelgi kummalisema raamatu. Enne, kui ta arugi saab, on tüdruk juba sattunud sündmuste keerisesse, milles üks seiklus järgneb teisele ja iga järgmine tegelane selles vrrvarris on üha saladuslikum...

Katrin Reimus
HALDJATANTS
Kujundanud Dan Mikkin
136 lk, pehme köide
ISBN 9985-62-138-7
Kristiina elus pole kõik kaugegtki mitte korras. Isa on pere juurest ära, emal viinaviga ja väikevend Jannu on põhiliselt Kristiina hoolitseda. Üks asi viib teiseni ja ebameeldivused näivad tüdrukut lausa hulgana jälitavat. Mis sellest kõigest saab, seda jutustab raamatus juba peategelane ise.

Katrin Reimus on Kunda Ühisgümnaasiumi inglise ja soome keele õpetaja.

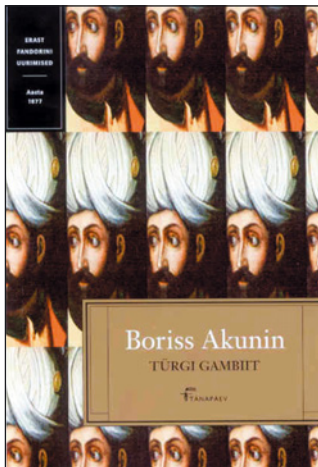
"Haldjatants" on Eesti Lastekirjanduse Teabekeskuse ja kirjastuse Tänapäev poolt läbi viidud noorsooromaanivõistluse üks võidutöödest. Varem on võidutöödest ilmunud Helga Nõu "Kuues sõrm".

Indrek Hirv
ÜLEMLAUL
Kujundanud Asko Künnap
112 lk, pehme köide
ISBN 9985-62-121-2
Indrek Hirve värskes luulekogus leidub nii juba ilmunud kui uusi tekste, mida ühendab Hirvele läbi kogu ta loomingu väga oluline teema, armastus.

Paul Hawken
LOODUSKAPITALISM
Inglise keelest tõlkinud Marek Dreving
Kujundanud Kristjan Mändmaa
490 lk, kõva köide
ISBN 9985-62-131-X
Ärimaailm muutub – ja muutub kiiresti. Jõukuse loomise mudel, mille juured on tööstusrevolutsioonis ning mis domineeris möödunud sajandil, enam ei sobi. "Loodus-

kapitalism" pakub alternatiivi, uue paradigma. See on läbimurdeline raamat, mida kiidavad nii ettevõtjad kui poliitikud, majandusteadlased ja keskkonnakaitsjad üle maailma. Teos näitab, kuidas homsed edukaimad ettevõtted hakkavad oma keskkondliku vastutustunde pealt kasumit teenima.

Boriss Akunin
TÜRGI GAMBIIT
Vene keelest tõlkinud Veronika Einberg
200 lk, pehme köide
ISBN 9985-62-134-4
Aasta 1877. Venemaa ja Türgi väed sõdivad Doonau kallastel. Noor naisterahvas Varja Suvorova sõidab rongiga Peterburist Bulgaariasse kohtuma oma peigmehega, kes töötab Vene vägede staabis. Reisil satub Varja ohtlikusse olukorda ning tema päästjaks saab noor diplomaat Erast Petrovitš Fandorin, kellel on salajane ülesanne. Fandorin võtab Varja endale abiliseks ning nende vahel areneb sõprus. Populaarseima vene detektiivkirjaniku Grigori Tšhartšivili kanglane Erast Fandorin on noor riigiametnik, kes XIX sajandi Venemaal keerulisi juhtumeid uurib. Fandorini seikluste teine raamat "Türgi gambiit" on väga stiilipuha spiooniromaan, milles on ka romantikat ja paroodiat.

Eesti keeles on varem ilmunud sarja esimene raamat "Azazel".

Juri Lotman
VESTLUSI VENE KULTUURIST I
Vene keelest tõlkinud Kajar Pruul
Kujundanud Endla Toots
368 lk, kõva köide, ümbrispaber
ISBN 9985-62-124-7
Juri Lotmani esmalt ülipopulaarses telesaates peetud loengud vene kultuurist ilmusid pisut hiljem ka raamatuna, mille vanameister jõudis televisiooniloengute materjalide põhjal kokku panna. Nüüd on see vene kultuuri süviti mõistmiseks hädavajalik teos kättesaadav ka eesti keeles.

Yorick Brown, Mike Flynn
LINNAMÜÜDID
Inglise keelest tõlkinud Mart Kalvet
Kujundanud Dan Mikkin
212 lk, kõva köide
ISBN 9985-62-144-1
Me kõik oleme kuulnud täiesti uskumatuid lugusid, mis olevat

juhtunud kellegi "sõbra tuttavaga" või mida "keegi tuttav" oli pealt näinud. Need on kõige kentsakamad lood elust enesest, mille uskumisega tasub ikkagi ettevaatlik olla, sest tegu on linnamüütidega.

Selles kogus on üle 500 kõige pöörasema linnamüüdi, mida võib mitte üksnes lugeda, vaid ka meelde jätta ja edasi rääkida. Sest müüdid peavad edasi elama.

Pierre Bourdieu
PRAKTILISED PÕHJUSED
Teoteooriast
Prantsuse keelest tõlkinud Leena Tomasberg
Kujundanud Jüri Kaarma
pehme köide
ISBN 9985-62-139-5
Pierre Bourdieu (1930-2002) oli üks maailma kuulsamaid sotsiolooge, kellelt on eesti keeles varem ilmunud essee "Televisioonist". Polemiseerides Strawsoni, Austini, Wittgensteini ja Kripke teooriaga, püüab Pierre Bourdieu näidata suhteid, mida teaduslik töö peaks haarama, ning olukordade struktuuri, milles teadustöö opereerib. Bourdieu murrab mitmeid kinnistunud kontseptsioone ja tõstab esile inimkäitumise realistliku kujutamise, väites, et just see on sotsiaalse maailma teadusliku uurimise peamine eeldus.

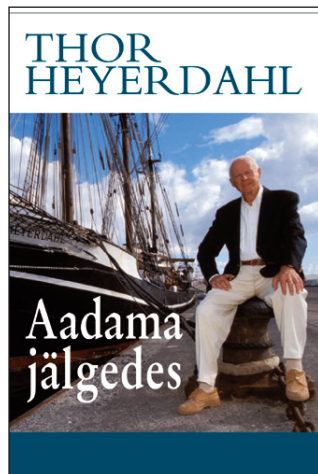
Mare Raidma
VIOLA
Kujundanud Kerstin Raidma
Sari ANNE RAAMAT
336 lk, kõva köide
ISBN 9985-62-140-9
Viola on tütarlaps, kel ühel hetkel oma turvalisest ja igavast elust villand saab. Ta jätab kooli pooleli, põgeneb kodust ja hakkab ise ümbritsevat avastama. Suure tuhinaga alustatu lõppeb esialgu küll juhuslikus katlamajas õbbimisega. Ajalehekuulutuse peale läheb Viola tööle teatri kostüümilattu, kus tema ees avaneb rõivaste ja teatri müstilise maailm. Armumine, intriigid, pisarad ja õnnehetked saadavad Violat täiskasvanuks saamise keerulisel teel, millele lisab salapära vanaema pärandus.

Irvine Welsh
KÕNTS
Inglise keelest tõlkinud Olavi Teppan
Kujundanud Andres Tali
300 lk, pehme köide
ISBN 9985-62-145-X
Irvine Welsh, "Trainspottingu"

ja paljude teiste kultusraamatute autor, on "Kõntsas" astunud veel sammukese aladele, mida teised üldiselt pelgavad. Politseiseersant Robertson on korrumppeerunud, ta on varas, petis, narkomaan, naiste-vihkaja ja rassist, kelle arusaamu hügieenist terve mõistus hästi vastu võtta ei taha. Ometi leidub tal veel joomakaaslasid ja miskipärast ka naisi, kelle kallal jõhkrukseda. Kuid alaläik on alanud. Ja selline, millise võib sünnitada vaid tänapäeva kirjanduse kõige ilgema tegelasi loonud autor.

Elme Väljaste
KIMBATUS
Kujundanud Rein Seppius
Sari ANNE RAAMAT
ISBN 9985-62-142-5
Järg raamatule "Kiusatus". Juba tuntud tegelased Helena ja Harry elavad raamatu alguses läbi hirmu täis päevi, mil peaks selguma, kas mehe juhuslik vahekord on toonud peresse aidsi. Koos püütakse kokku lappida ka mõraseid peresuhteid. Kuid ühel hetkel hakkab mees jälle tegutsema nagu kass, kes kõnnib oma pead. Ja tema armuke on ootustest tulvil. Ja Helena peab taas otsustama, kuidas edasi toimida.

Thor Heyerdahl
AADAMA JÄLGEDES
Inglise keelest tõlkinud Omar Volmer ja Mall Pöial
Kujundanud Irina Tammiss
322 lk, kõva köide
ISBN 9985-62-135-2
Thor Heyerdahl, maailma ilmselt armastatuim rännumees ja eksperimentaaljaloolane on käinud paikades, kuhi igaiüks naljalt ei satu, liikunud sõidukitega, mida viimati kasutati sadu või isegi tuhandeid aastaid tagasi ning näinud kultuure, mida praeguseks enam pole. Sellest kõigest on ta kirjutanud hulga raamatuid, aga viimati selle autobiograafia, milles ta räägib oma elust ja reisidest, retkedest, nagu pealkirjastki näha, kus ta on kõndinud Aadama jälgedes.

Piret Üunapuu
EESTI PULM
Kujundanud Kristjan Mändmaa
kõva köide
ISBN 9985-62-146-8
Pulm on läbi aegade olnud üks kesksemaid perekondlikke sündmusi ja olulisemaid teetähtsusi iga perekonna elus. Kuidas seda tseremooniat Eestis aegade jooksul on toimetatud

ja kuidas pidu peetud, sellest kõnelebki see raamat. Siin pole juttu mitte ainult kommete kujunemisest, vaid seda protsessi ka rikkalikult illustreeritud elust enesest võetud kentsakate ja kindlasti paljudele ka oma kogemustest tuttavate kohati anekdootlikegi juhtumite ning rohke pildimaterjaliga.

Barbara Belford
OSCAR WILDE Vaieldamatu geenius
Inglise keelest tõlkinud Jaanus Üunpää
Kujundanud Rein Seppius
348 lk, kõva köide, ümbrispaber
ISBN 9985-62-130-1
Oscar Wilde'i geniaalsuses pole kaheldud. Tema vaimukused, peen maitse ning skandaalne elukäik on saanud legendaariks, mille sära pole tuhmunud tänase päevani. Käesoleva eluloo autor pole Wilde'ile lähenenud liigse pieteeditundega, tunnustades teda kõhklemata kui vaieldamatut geniust, kuid ot-sides ka tema traagilise elukäigu inimlikku tausta.

Aubrey Malone-Dillon
KÜÜNIKU SÕNARAAMAT
Inglise keelest tõlkinud Mari Ets
kõva köide
ISBN 9985-62-148-4
Kogumik ütlemissi, milles räägitakse asjadest nii, nagu need on. Ilustamata, pehmedamata, otse. Küünikuks on nimetatud inimest, kes lilled lõhna tundes hakkab kiristu otsima, kuid ta võib olla ka lihtsalt petunud idealist, kes teeb selge vahe asjade tegeliku ja ideaalse seisukorra vahele. Raamatus leidub teravmeelsusi nii klassikutele nagu Oscar Wilde, Mark Twain ja George Bernard Shaw, kui kaasaegseil küünikutelt Madonnalt ja Woody Allenilt.

Oliver Sacks
MEES, KES PIDAS NAIST KÜBARAKS
Inglise keelest tõlkinud Raul Kilgas
pehme köide
ISBN 9985-62-137-9
Oliver Sacks on üks tänapäeva kuulsamaid neurolooge, keda suur osa inimesi tunneb peategelasena tõsielulisest filmist "Ärkamised" (peaosas Robert de Niro ja Robin Williams), milles arst üritas koomalaadses seisundis patsiente uue ravi-meetodiga elule tagasi tuua. "Mees, kes pidas naist kübaraks" on äärmuslikke meditsiinilisi juhtumeid kirjeldav

kogumik. Lood meestest ja naistest jätavad kirjanduslikult kordumatu mulje, tõstatades küsimuse: mis on õieti reaalsus?

Guido Knopp
HITLERI SÕDALASED
Saksa keelest tõlkinud Heino Pedusaar
Kujundanud Heino Prunsveld
kõva köide
ISBN 9985-62-147-6
Lisaks menukatele kirjeldustele Hitlerist ja tema lähema-test abilistest pakub Guido Knopp kuue juhtiva kindrali psühhogramme nendest, kes seisid Kolmanda Reichi sõjamasina võtmepositsioonil. Need mehed esindavad sellist kuulekat militaariat, mis va-bastas enese, vaatamata igasugusele skepsisele natsi ideoloogia vastu ja üleolekutundele "kapral" Hitleri suhtes, igasugusest vastutusest.

Siin on kuus elukäiku, mis osutuvad sõdurikuulekuse ja roimarliku sõjapealiku vastu astumise isikutraagiliseks konfliktiks.

Mihhail Bulgakov, Jelena Bulgakova
MEISTRI JA MARGARITA PÄVIKUD
Vene keelest tõlkinud Jüri Ojamaa
Kujundanud Dan Mikkin
kõva köide
ISBN 9985-62-149-2
Mihhail Bulgakovi ja Jelena Bulgakova rikkalikult illustreeritud päevikutes ei leidu mitte üksnes kuulsa kirjaniku elu- ja loomelugu, vaid ka kauris sisesevaade kirjaniku ja ta abikaasa, Meistri ja Margarita armastuse loosse.

Guy Browning
SUURE JUHI PÄEVARAAMAT
Inglise keelest tõlkinud Kattri Ezzoubi
240 lk, pehme köide
ISBN 9985-62-143-3
John Weak on juht. Kuid mitte harilik, vaid suur juht. Vähe-malt enda meelest. Oma päevaraamatus kõneleb ta nii oma töömeetodeist kui juhtimis-põhimõtetest, mida võib heaks kiita või pahaks panna, aga üks on kindel: sellist meest te endale ülemuseks ei tahaks. Hoopis parem on tema üle naerda turvaliselt, raamatu vahendusel. Seda enam, et ega temasugused juhivad väga haruldased olegi...

Odette Kirss
RAKVERE AJALUGU
 Kõige vanemast ajast kuni 1944. aastani
 Kujundanud Andres Tali
 kõva köide
 ISBN 9985-62-151-4
 Ajaloolase Odette Kirsi faktirohke, lausa teatmeteose väärtusega käsikiri on valminud pika ja põhjaliku töö tulemusena ning annab üksikasjaliku ülevaate Rakvere ajaloo, alates kõige vanemast ajast kuni aastani 1944. Odette Kirss on põline rakverelane, kelle teos aitab oma juuri leida või nende vastu huvi äratada nii Rakverest ja Lääne-Virumaalt pärit inimestel. Raamatu regionaalset väärtust tõstab seegi, et selle illustreerimiseks on kasutatud rohkesti Rakvere muuseumi fondides säilitatavat originaalmaterjali, mis sealäbi pääseb laiemasse käibesse, andes ühtlasi ühele kohalikule muuseumile võimaluse tutvustada üldsusele oma fonde, fotokogu ja arhiivi. Raamatu tellija on SA Virumaa Muuseumid.

William Golding
KÄRBESTE JUMAL
 Inglise keelest tõlkinud Henno Rajandi
 Kujundanud Kristjan Mändmaa
 Sari PUNANE RAAMAT
 ISBN 9985-62-152-2
 Nobelist William Goldingi (1911-1993) kindlasti tuntuim romaan, kus üksikule saarele sattunud poiste seas tekkivates suhetes on geniaalselt kokku võetud inimühiskonna tekkimise mehhanism, selle julmus, haavatavus ning ebatäiuslikkus, aga ka üllatav elujõud.

Sandra Becker
SMS POISTELE
 Saksa keelest tõlkinud Eve Sooneste
 pehme köide
 ISBN 9985-62-150-6
 Järjekordne kogu SMS sõnumeid, seekord poistele, sisaldab vaimukaid, lõbusaid, naljakaid ja nipiga sõnumeid, millega on hea täita sõprade telefonide SMS-postkaste.

UUS MÜÜGIJUHT

Leonore Riitsalu
 tel 650 5611
 052 99 663
 leonore@tnp.ee

Väike, ahne ja rumal inimene

Looduskapitalism
 Paul Hawken, Amory Lovins, L. Hunter Lovins

Kaks aastat tagasi käis Eestist Francis Fukuyama visiidiga seoses üle sotsiaalse kapitali ideede põgus puhang. Paul Hawken, Amory Lovins ja L. Hunter Lovins astuvad sammu edasi ja tuletavad meile meelde, et lisaks tööstus-, finants-, inim-, sotsiaalsele kapitalile jne on ikka veel olemas ka looduskapital. Kuigi me oleme selle maailma tänases seisundis kadumisele määranud. Ning kuigi selleta pole võimalik ka ühegi muu kapitali kogumine, kasvatamine ega eksisteerimine, sest looduskapitalita pole lihtsalt elu.

Olemata järjekordne keskonnakaitsjate appihüüd, mida töösturid, poliitikud ja tarbijad sageli võtavad tüütu hüsteeriana, näitavad autorid "Looduskapitalismis" täiesti ehtsate, elust võetud ja tänasel või hiljemalt homsel tehnoloogia arengutasemel kättesaadavate

näidetega, et looduse ja looduskapitali häving ei ole paratamatu. Et seda hävingut on võimalik vähendada, peatada ja sellele isegi tagasikäiku anda ilma, et tarvitseks tagasi koopasse elama minna. Pigem vastupidi, vabastades meid reostusest, näljast, ummikuteist ja muudest ebamugavustest ning arutust raiskamisest.

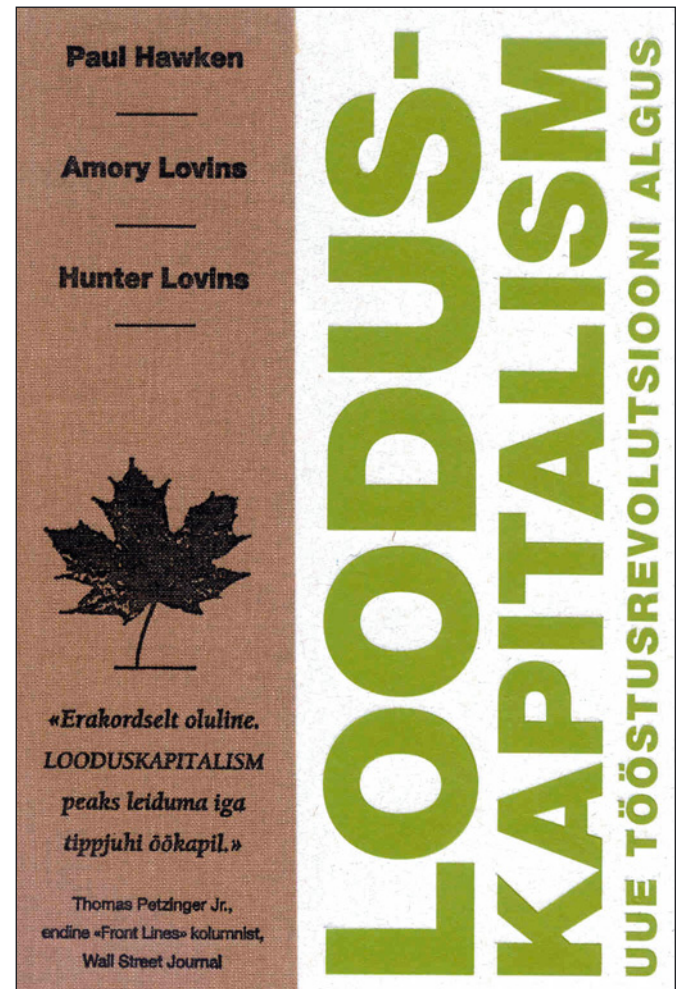
"Looduskapitalismi" lugedes süveneb tunne, et maailma, nagu me seda täna tunneme, on kokku pannud väike, ahne ja rumal inimene, kes ei taipa, et ainult natuke teisiti tegutsedes oleks ta võinud veel rikkamaks saada. Ning kes alles nüüd on vähehaaval hakanud nägema, et see võimalus pole veel päästmatult kadunud.

"Looduskapitalismis" kirjeldatud uued võimalused, mis järgivad looduses miljonite aastatega edukalt väljatöötatud arukat eeskujut, ei kuulu mitte ulme valdkonda, vaid muudavad kurvalt naeruväärseks kogu senise tööstusliku

"arengu". Tõepoolest, kui til-luke ämblik suudab toota äraseeditud putukatest niiti, mis on terasestki tugevam, siis miks Kuul ära käinud ning isegi juba geenidega manipuleeriv inimene vajab samale tulemusele jõudmiseks keevat väävelhapet, kõrgtemperatuuri presse ning reostavaid ja haisvaid hügeltehaseid? See ei tundu lihtsalt enam mõistlik.

Ning nagu autorid tõestavad – see pole ka rahaliselt kasulik. Need aga, kes viimast tööka on taibanud, on juba tegutsema asunud. Ning lõikavad juba nüüd, seda enam aga lähitulevikus priskeid kasumeid, samas kui praegu veel laisalt vanas tööstuskapitalismi rasvas mõnulejad, kes jätvavad looduskapitalismi põhimõtted ning juba alanud uue tööstusrevolutsiooni tähelepanuta, leiavad end peagi kaotajate ridadest.

MAREK DREVING,
 raamatu tõlkija

MEIE KOOSTÖÖPARTNER. OKTOOBRI KLUBIRAAMAT ON NAOMI KLEINI "NO LOGO"

Äripäeva Raamatuklubi otsustajatele

Raamatuklubi on Äripäeva Kirjastuse noorim üksus, mis kirjastab ja müüb otsustajatele vajalikke raamatuid. Üha in-nukamalt vahendame teiste kirjastuste väärtkirjandust, ikka selle järgi, kui vajalik on see meie sihtgrupile – otsustajale. Klubiiliige saab klubiraamatu 20-30 % poehinnast odavamalt, ja tema ainus kohustus on kord kuus meile teada anda, kui ta seda ei soovi (muidu me saadame talle raamatu koos arvega). Klubiraamatu ja teiste pakutavate raamatute kohta annab infot Äripäeva Raamatuklubi Uudised, mille iga kuu alguses liikmetele saadame.

Äripäeva Raamatuklubi sünniajaks võib lugeda detsembrist 2001, mil ilmus Sulev Olli raamat Indrek Neiveltist. Sellega olime asunud täitma tühikut, mis Eesti raamatuturul ettevõtjale suunatud kirjanduse pakumisel haigutas. Tookordne otsus rajada tegevus klubilisele vormile osutus õigeks. Seevastu klubi sünniraamat Neiveltist riknes kiirelt: juba aprillis 2002 ilmusid teated Neivelti insaidertehingust. Nagu ikka sel puhul, hakkas

skandaali süvenedes ka meie paipoiss-Neivelti raamatu läbimüük hoopis kasvama.

Selleks ajaks olid ilmunud juba ka ühiskondlikult terav "Raha ja vabadus" ja Lõhmus-Kenderi "Raha". Viimane on üks mõnusamaid börsist kirjutatud raamatuid – ülimalt nauditav öökapi-jutukas, samas õpetlik kirjatöö. Kordustrukki tuli teha kogumikule "Oma Maja" (millele praeguseks on ilmunud juba ka järg), selle järele valitseb nõudmine kõigis lugejagruppides.

Mais 2002 oli klubiraamatuks esmakordselt teatmeteos "Eesti tippjuhtide leksikon", mille tegemisel osales Äripäeva kahesajapealisest töötajakonnast 52 inimest. Täna on ilmunud teatmik-ke ja leksikone juba hulgi: "Seminariteatmik", "Jaekaubanduse leksikon", "Majutusteatmik", restora-niteatmik "Hea Maitse 2003", leksikon "Ehitamise 2416 võtmeisikut" ja "Ehitusteatmik 2003". Teatmik- kirjanduse väljaandmine on töömahukaim ja tõsiseim osa meie tegevusest, ja endiselt suudame me neid tehes suure osa Äripäeva toimetusest kaasa lööma kutsuda. See on ühtlasi

lugejate õnn: nii saame informahukate teatmike ja leksikonide hinna tavaraamatu tasemel hoida.

Klubiraamatut oleme alati hoolega valinud – et see oleks võimalikult suurtele sihtgrupidele vajalik, uudne teos. Kaido Einama "Kodukontor. Töötan seal, kus tahan" räägib peensusteni lahti kodustöötamise võlud ja vaevad ja toetub paljuski Äripäeva enda kodutöötajate kogemusel (neid on praegu ligi 60). Suure vastukaja sai septembris ilmunud Inno Tähismaa "Rahakratid", mis analüüsib viimase küm-nendi rahakantimisi. Järgnesid Hans H. Luige elulooraamat ja Väinu Rozentali "40 Eesti noki-at", raamatupidajatele suuna-tud "Maksuviidad 2003" ja võlgnikuga toimetuleku raamat "Võlamüklad". Selle aasta märtsis ilmus raamat keskast-mejuhile, lisaks oleme koostöös kirjastusega Väike Vanker pakkunud paari tõlkeraamatut maailma juhtimisraamatute kullafondist – "Kõiki reegleid rikkudes" ja "Loodud kestma". Lähemalt võite lugeda meie veebilehelt www.ari-paev.ee/ raamatuklubi.

ÄP Raamatuklubi liikmete arv on stabiilselt üle 2000. Eestlane on teadagi paras individualist ega lase end hõlpsasti siduda (antud juhul kohustusega öelda EI, kui ei taha klubiraamatut). Kuid inimene mõistab lisaks raamatutele ka raha lugeda, niisiis on teda üha lihtsam veenda klubiliikmeks astumise mõttekuses – soodsam hind on tema jaoks piisav võit. Raamatuid loeb juht või spetsialist konkurentsis püsimiseks ju ikka, meie klubi liikmena säästab ta nende pealt keskmiselt 1000 krooni aastas.

Monika Pais
 ÄP Raamatuklubi toimetaja-projektijuht

Äripäeva Raamatuklubi TOP 10

seisuga 24.04.2003

1. "Oma Maja"	4100
2. Sulev Oll "Indrek Neivelt - Hansapanga juht"	4000
3. M.Buckingham, C.Coffman "Kõiki reegleid rikkudes"	3200
4. "Oma Maja 2"	3200
5. "Maksuviidad 2003"	3100
6. K.Kender, R.Lõhmus "Raha"	2000
7. "Eesti suuremate ettevõtete tippjuhid 2002"	1800
8. Erik Samel "Keskastmejuht kahe tule vahel"	1650
9. Inno Tähismaa "Rahakratid"	1600
10. "Võlamüklad. Kuidas oma raha kätte saada"	1200

AS Tänapäev
 Laki 17
 Tallinn 12915

tel 650 5613
 faks 650 5614
 e-post tnp@tnp.ee
 www.tnp.ee

Reklaam,
 müük
 650 5611

Kirjastuse juht **Tiina Tammer**
 Toimetajad **Eneken Helme**,
Mihkel Möisnik, **Tauno Vahter**
 Müügijuht **Leonore Riitsalu**

Kõik ajalehes Tänapäev avaldatud artiklid on autoriõigusega kaitstud teosed ning nende reprodutseerimine, levitamine ning edastamine mis tahes kujul ilma AS Tänapäev nõusolekuta on keelatud.